

De Slag om de Grebbeberg vond plaats tussen 11 en 13 mei 1940. Een Duitse legermacht van ongeveer 23.000 man probeerde bij de Grebbeberg ten oosten van Rhenen door de Grebbelinie te breken. Deze werd drie dagen lang tegengehouden door eenheden van het IIe Legerkorps, met name het 8e en 19e regiment infanterie, terwijl het Nederlandse leger reserves liet aanrukken. Op 13 mei mislukte een belangrijke Nederlandse tegenaanval, werd op de berg een deel van de stellingen onder de voet gelopen en brak het moreel van de reserves, continu bestookt door artillerievuur en door duikbommenwerpers. Er werd besloten de hele Grebbelinie te ontruimen. Er kwamen 425 Nederlandse militairen om.

Uit de burgerij van Arnhem werd op 15 mei 1940 een groep van het Arnhemse Rode Kruis en een groep Arnhemse scouts geformeerd die in de vroege morgen van 16 mei 1940 op de Grebbeberg zouden worden ingezet bij het opsporen van gewonden. Ook zouden er burgers uit Elst en Rhenen worden ingezet om de gesneuvelde Nederlanders te bergen en te begraven. Op 16 mei 1940 omstreeks 8 uur in de ochtend werd de groep burgers en militairen ingedeeld in 4 bergingsploegen. Elke groep bestond uit 1 sergeant van het Arnhemse Rode Kruis met 4 helpers en 8 scouts uit Arnhem. Na een zoektocht naar gewonden werd ook officieel begonnen met het verzamelen, registreren en begraven van bij de Grebbeberg gesneuvelde Nederlandse militairen.

Op de Grebbeberg was ook kapelaan Smulders aanwezig. In het boek Doodenwacht bij onze gevallen van G.H. Hoek, staat het volgende verslag: *"Het zal", zoo vatte ik den draad van het gesprek weer op, "ook voor hen, die de dooden aanbrachten, wel eens aangrijpend en heel moeilijk zijn geweest". "Dat was het zeker", zeide kapelaan Smulders. "Ik denk hier alleen al aan mijn padvinder-voortrekkers, jongelui zoo van negentien... . twintig jaar. Dagenlang zagen zij den dood in het aangezicht. Vooral den eersten dag kwam het wel voor, dat zij bij het naderbij brengen van een brancard met een nieuwen doode het hoofd moesten afwenden. Een van de voortrekkers was 's Zaterdags zoo op, dat hij, naar hij me later vertelde, heel den Zondag eenzaam door de bosschen heeft gezworven om in de stilte weer tot zichzelf te komen". "Men mag gerust", zoo zeide kapelaan Smulders, "de grootste bewondering hebben voor hen, die aan de Grebbe de dooden hebben begraven. Het was een treurige maar noodzakelijke plicht, de honderden gesneuvelden, die overal verspreid lagen, zoo snel mogelijk naar hun massa-graf te brengen."*

Joop Scheerboom, een voortrekker (roverscout) uit Amsterdam die een boodschap moest overbrengen naar Scherpenzeel, beschrijft na de oorlog dat hij ook langs de Grebbeberg ging en daar de scouts ontmoette die helpen met het begraven van de lichamen.

Scouts uit Arnhem hielpen ook mee met het verzamelen van kleding voor de Nederlandse Militairen die door de Duitsers krijgsgevangen genomen waren. Het Arnhemse Rode Kruis werd ingezet in de Menno van Coehoornkazerne om de Hollandsche militairen, die krijgsgevangen gemaakt waren en daarheen gebracht werden, te verzorgen. De verwondingen van deze militairen waren merendeels: geheel doorgelopen voeten, vleeswonden door schampschoten, prikkeldraadverwondingen aan handen en benen, e.d. Ook was er hulp nodig om ze te voorzien van van alles en nog wat: schoon ondergoed, sokken, scheerartikelen, zeep, schoenen, rookartikelen, warm eten, drinken en versnaperingen. Het Roode Kruis organiseerde een inzameling onder de burgerij. Ze werden hierbij geholpen door 150 scouts uit Arnhem, Oosterbeek en Velp, terwijl de 5 ordonnansen, die aan de Rode Kruispost verbonden waren, direct hun auto's ter beschikking stelden. Hoe goed de organisatie werkte, en hoeveel de burgerij voor de Hollandsche jongens over had, bleek wel uit de 26 autovrachten vol die werden opgehaald. Er was zoveel ingezameld dat er ook spullen beschikbaar gesteld konden worden aan inwoners van onder andere Wageningen.

Meer informatie

[Inleiding - De Slag om de Grebbeberg en Betuwestelling in mei 1940](#)

[Eert-de-gevallenen](#)

[meidagen \(kelpin.nl\)](#)

[Boek-zij-die-voor-u-paraat-stonden](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.